

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü
Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Sunumu

————— Mart 2023 —————

Sunum Planı

- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ve Amacı
- Destek, Teşvik ve Muafiyetler
- Mevcut İstatistikî Bilgiler

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Tanımı

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'ndaki tanıma göre :

Üniversitelerin, araştırma kurumlarının ve sanayi kuruluşlarının aynı ortam içerisinde Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarını sürdürdükleri, katma değeri yüksek ürünlerin ortaya çıktığı, birbirleri arasında bilgi ve teknoloji transferi gerçekleştirdikleri; akademik, ekonomik ve sosyal yapının bütünleştiği organize araştırma ve iş merkezleridir.

Kurucu Heyetin Oluşturulması

Kurucu Heyet Protokolü hazırlanır.

Kurucu Heyet içerisinde, Bölgenin bulunduğu ilde;

- **Üniversite** veya
- **Yüksek teknoloji enstitüsü** yada
- **Kamu AR-GE merkez** veya **enstitüsü**

temsilcilerinden **en az biri kurucu üye**, bulunmak zorundadır.

Ayrıca, Kurucu Heyete;

- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bağlı odalar ve borsalar,
- Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonuna bağlı odalar, birlikler ve federasyonlar,
- Yerel yönetimler,
- Bankalar ve finansman kurumları,
- Yerli ve yabancı özel hukuk tüzel kişileri,
- Ar-Ge ve teknoloji geliştirme ile ilgili vakıf, kooperatif ve dernekler,
- İlgili kamu kuruluşları ve,
- İhracatçı birlikleri,

kurucu üye ya da sonradan ortak olabilir.

Başvurunun Değerlendirilmesi ve Bölgenin İlanı

Değerlendirme Kurulu;

- Bakanlık Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürü'nün başkanlığında,
- Hazine ve Maliye Bakanlığı,
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı,
- Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı,
- YÖK (Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı),
- TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanlığı),
- TOBB (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği),
- KOSGEB,
- Bakanlık tarafından belirlenecek teknoloji konusunda faaliyet gösteren en az biri özel kuruluş temsilcilerinden oluşur.

Teknopark kuruluşuna ilişkin Değerlendirme Kurulunun görüşü Cumhurbaşkanlığına gönderilir.

Cumhurbaşkanının onayı ile Bölge kuruluşu Resmi Gazetede yayımlanarak kesinleşmiş olur.

Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Kimler Yer Alabilir ?

Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Kimler Yer Alabilir?

Ar-Ge projelerini gerçekleştirmek isteyen, yüksek/ileri teknolojileri kullanmakta olan yerli ve yabancı firmalar,

Üniversite, İleri Teknoloji Enstitüsü veya Kamu Ar-Ge Merkezinin imkanlarını kullanarak yazılım veya yenilikçi teknolojiler geliştirmek isteyen KOBİ' ler,

KOSGEB'in TEKMER'lerinde büyüyen firmalar,

Ticarileştirilebilecek fikri olan genç girişimciler,

Destek, Teşvik ve Muafiyetler

TGB'lerde gerçekleştirilen Ar-Ge, Tasarım ve Yazılım faaliyetleri destek ve muafiyet kapsamında yer almaktadır.

- ☐ Gelir ve Kurumlar Vergisi İstisnası
- ☐ Gelir Vergisi Stopajı Desteği
- ☐ Gümrük Vergisi İstisnası
- ☐ Damga Vergisi İstisnası
- ☐ Katma Değer Vergisi İstisnası
- ☐ Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- ☐ Desteklenecek Programlar (**Temel Bilimler**) Desteği
- ☐ Altyapı, idare binası, Ar-Ge binası, atölye ve kuluçka merkezi inşası desteği

Yönetici Şirkete Sağlanan Destekler

- TGB'ler için gerekli **alt yapı, idare binası, AR-GE binası, atölye ve kuluçka merkezi inşası ile atölyelerde kullanılacak makine, ekipman ve yazılımlara** ile ilgili giderler bütçe imkanları dahilinde **Bakanlığımız tarafından** karşılanmaktadır. Bu kapsamda:
- Bugüne kadar yaklaşık **1 Milyar TL** (güncel tutarlar ile **5.4 Milyar TL**) destek verilmiştir. (2004 – 07.02.2023)
- Yönetici şirketler 2028'e kadar;
 - **Ar-Ge çalışmaları Kapsamında Gelir ve Kurumlar vergisinden**
 - **damga vergisinden,**
 - **ve emlak vergisinden** muaftır.

Yönetici Şirkete Sağlanan Destekler

Ayrıca;

- **Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım faaliyetlerini desteklemeye yönelik yönetici şirketçe yürütülen veya yürütülecek kuluçka programları, teknoloji transfer ofisi hizmetleri ve teknoloji iş birliği programları ile ilgili giderlerin yönetici şirketçe karşılanamayan kısmı bütçe imkanları dahilinde Bakanlığımız tarafından karşılanmaktadır.**
- **Teknoloji Geliştirme Bölgeleri yönetici şirketlerinde kuluçka merkezi ve teknoloji transfer ofisi hizmetlerinde en az lisans derecesine sahip desteklenecek programlar mezunu istihdam edilen personellerin maaşlarının brüt asgari ücret kadarlık kısmı, 2 yıl süre ile Bakanlığımız tarafından karşılanmaktadır.**

Ar-Ge Firmalarına Sağlanan Destekler

2028 yılına kadar;

- Yazılım, tasarım ve Ar-Ge faaliyetlerinden elde edilen kazançları **gelir ve kurumlar vergisinden istisnadır.**
- Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin ücretlerine,
 - **Gelir Vergisi Stopajı istisnası** uygulanmaktadır.
 - **Sigorta Primi İşveren Hissesinde yarısı** Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından karşılanmaktadır.

Ar-Ge Firmalarına Sağlanan Destekler

- Ar-Ge ve tasarım personelinin;
 - **Yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yıl**
 - **Doktora yapanlar için iki yıl**

Olmak üzere, bölge dışında geçirdiği süreler gelir vergisi stopajı desteği kapsamında değerlendirilir.
- Proje kapsamında ithal edilecek eşyalar **gümrük vergisinden istisnadır.**
- **Damga Vergisi İstisnası,**
- Sistem yönetimi, veri yönetimi, sektörel internet, mobil ve askeri uygulama yazılımları için **KDV muafiyeti,**
- Yeni makina ve teçhizat teslimleri için **KDV muafiyeti,** vardır.

Ar-Ge Firmalarına Sağlanan Destekler

- Ar-Ge ve tasarım personelinin **bölgelerde yürüttüğü projelerle ilgili** Bölge dışındaki faaliyetlere ilişkin **ücretlerinin tamamı** da gelir vergisi stopajı desteği kapsamında değerlendirilir.
- Bölgede yer alan işletmelerde gelir vergisi stopajı teşvikine konu edilen toplam çalışma sürelerinin **yüzde yirmisini** aşmamak kaydıyla ilgili personelin Bölge dışında geçirdikleri süreler de gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir. Yüzde yirmi olarak belirlenen bu oran **Cumhurbaşkanı** tarafından **yüzde yetmiş beşe** kadar artırılabilir.
- TGB firması veya Yönetici Şirketinde çalıştırılacak **yabancı uyruklu Ar-Ge ve/veya tasarım personelinin** istihdamı kolaylaştırılmıştır
- Muafiyetlerden yararlanacak destek personeli sayısının, toplam personel sayısı **on beşe** kadar olan Bölge firmaları için; AR-GE ve tasarım personeli sayısının **%20'si** olarak uygulanması getirilmiştir.

Kuluçka Firmalarına Sağlanan Destekler

- Ar-Ge firmalarına sağlanan tüm desteklerden yararlanabilmektedirler.
- Kuluçka Merkezlerinde yer alan yeni kurulmuş firmalar **kira bedelleri 50 % indirimli** uygulanır.
- Kuluçka Merkezlerinde yer alan ve **kamu destekli bir projeye sahip olan firmalara kira bedelleri %75 indirimli** uygulanır.
- Girişim Sermayesi Uygulaması: Bölgelerde yer alan ve yıllık vergiye tabi kazancı **1 milyon TL'yi** geçen firmaların kazancının %2'sinin Türkiye'de yerleşik girişim sermayesi fonu paylarının satın alınması veya **kuluçka merkezinde faaliyette bulunan diğer girişimcilere sermaye olarak konulması** uygulaması getirilmiştir.

* Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde yer alan kuluçka firma sayısı toplam firma sayısının %10' undan az olamaz.

Akademisyen Firmalarına Sağlanan Destekler

- Akademisyenler Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde firma kurabilir veya bir firmaya ortak olabilir,
- Akademisyenlerin Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde yürüttüğü Ar-Ge faaliyetleri sonucu elde ettiği gelirler üniversite döner sermayesi dışında değerlendirilir.
- Teknopark firmalarında 6 ay tam zamanlı olarak çalışabilirler.

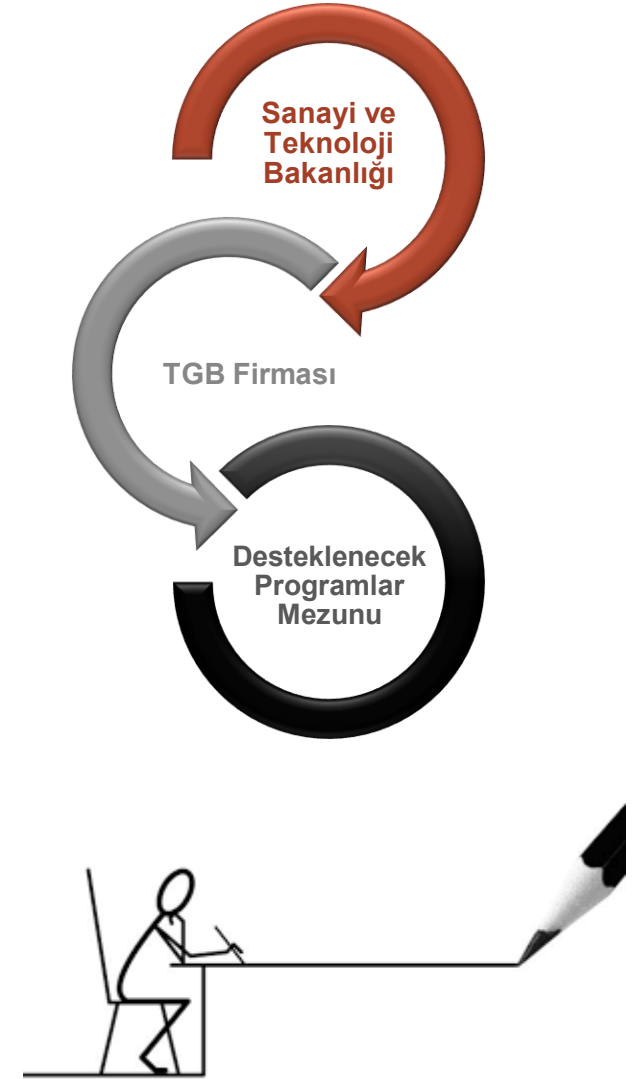
Desteklenecek Programlar Desteği

Bakanlıkça belirlenecek alanlarda en az lisans derecesine sahip Ar-Ge personeli istihdam eden Teknoloji Geliştirme Bölgeleri firmaları ile Teknoloji Geliştirme Bölgeleri yönetici şirketlerinde kuluçka merkezi ve teknoloji transfer ofisi hizmetlerinde istihdam edilen personellerin maaşlarının brüt asgari ücret kadarlık kısmı,

2 yıl süre ile brüt asgari ücret kadarlık kısmı Bakanlığımızca karşılanmaktadır.

Desteklenecek Programlar

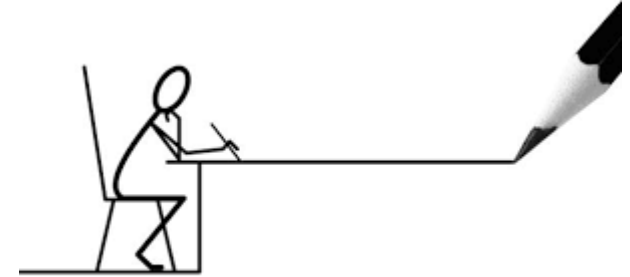
- Matematik
- Fizik
- Kimya
- Biyoloji
- Biyokimya
- Biyoteknoloji
- Endüstriyel Tasarım
- Endüstriyel Tasarım Mühendisliği
- Metalurji ve Malzeme Mühendisliği
- Moleküler Biyoloji ve Genetik

Doktora Öğrencisi İstihdam Desteği

Bölgelerde yer alan firmalarda, istihdam ettikleri doktora öğrencisi AR-GE personeli için, iki yıl süreyle Bakanlık bütçesine konulacak ödenekle sınırlı olmak üzere destek verilebilmesine imkan verilmiştir.

Bu kapsamda istihdam edilen personellerin maaşlarının brüt asgari ücret kadarlık kısmı **2 yıl süre ile** Bakanlığımızca karşılanacaktır.

Diğer Destekler

- Öncelikli ve stratejik sektörlerde (bilişim, sağlık, biyoteknoloji, nanoteknoloji, savunma, uzay, havacılık vb.) **İhtisas Teknoloji Geliştirme Bölgeleri** kurulabilmektedir.
- TGB bünyesinde **Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri ile Prototip Atölyesi** yer alabilmektedir.
- TGB’de Ar-Ge faaliyetleri gerçekleştiren ve projesini tamamlayan firmalara **Teknolojik Ürün Deneyim Belgesi** verilmesi kolaylaştırılmıştır.

Bölge Alanları Dışında Açılacak Kuluçka Merkezi

- Bölge kuruluş başvurusu Bakanlıkça incelenir. Varsa eksiklikleri sistem üzerinden bildirilir.
- Başvuru tamamlandığında Değerlendirme Kurulu tarafından incelenerek, değerlendirmeye alınır.
- Bölge alanları dışında açılacak kuluçka merkezi başvurusunun Değerlendirme Kurulu Kararı Bakanlık makamına sunulur. **Bakan Oluru** alındıktan sonra kuluçka merkezi açılır.
- Bölge alanları dışında yer alan kuluçka merkezinin iptaline **Bakan Oluru** alınarak karar verilir.
- Bölge alanları dışında açılan ya da iptal edilen kuluçka merkezi bilgileri ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilir.

Diğer Faaliyetler

- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri'nin (TGB) performanslarının izlenmesi, karar vericiler açısından politika, strateji ve yol haritası oluşturmada kaynak sağlanması amacıyla 2011 yılından itibaren her yıl **Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Performans Endeksi çalışmaları** yapılmaktadır.
- Bu çalışmalarda ortaya konan sonuçlar aracılığıyla, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri'nin **güçlü olduğu alanlar** belirlenmekte ve gelişmelerine yönelik **yol haritaları** oluşturulmaktadır.
- **Performans Endeksi sonuçları** raporlanarak Bölgeler ile paylaşılmaktadır.
- TGB'lerin birbirleri arasında işbirliğinin geliştirilmesi, iletişim bilgi ve tecrübe paylaşımını güçlendirilmesi amacıyla yılda iki kez **Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Koordinasyon Toplantıları** düzenlenmektedir.

TGB Mevcut Durum

Ülkemizde toplam ***97** Teknoloji Geliştirme Bölgesi kurulmuştur.

İstanbul 15
Ankara 11
Kocaeli 5
İzmir 4

adet olmak üzere **59 ilde** Teknopark bulunmaktadır.

97 Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nin **82'si** faaliyette olup, diğer **15** Teknoloji Geliştirme Bölgesinde ise yapılaşma ve kurumsallaşma çalışmaları sürdürülmektedir.

Ayrıntılı bilgilere <http://teknopark.sanayi.gov.tr> adresinden ulaşabilirsiniz.

*01.03.2023 itibarıyla

TGB Mevcut Durum

Teknoloji Geliştirme Bölgelerimizde toplam **8.972** **firma** faaliyet göstermekte olup, toplam **93.173** **personel** istihdam edilmektedir.

Bu bölgelerimizde bugüne kadar toplam

- **233 Milyar TL satış ve**
- **8,2 Milyar Dolar ihracat** gerçekleştirilmiştir.

Toplam Firma Sayısı	8.972
Yabancı/Yabancı ortaklı Firma Sayısı	364
Akademisyen Ortaklı Firma Sayısı	1.807
Toplam Personel Sayısı	93.173
Ar-Ge	77.465
Tasarım	1.220
Destek	6.479
Kapsam Dışı	7.302
Proje Sayısı (Devam Eden)	14.129
Proje Sayısı (Tamamlanan)	50.180
Toplam Satış (TL)	233 Milyar
Toplam İhracat (USD)	8,2 Milyar

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

➤Teknoloji Geliştirme Bölgelerimizde bugüne kadar alınan **patent tescil sayısı 1.597'ye** ulaşmış olup; halihazırda **3.293 patent başvurusu** bulunmaktadır.

FİKRİ VE SINAİ MÜLKİYET	SAYI
Patent Tescil Sayısı (Ulusal/Uluslararası)	1.597
Patent Başvuru Sayısı (Devam Eden)	3.293
Faydalı Model Tescil Sayısı	450
Faydalı Model Başvuru Sayısı (Devam Eden)	284
Endüstriyel Tasarım Tescil Sayısı	333
Endüstriyel Tasarım Başvuru Sayısı (Devam Eden)	153
Yazılım Telif Hakkı (Alınan)	933

**T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI**

Teşekkürler

    | TCSanayi

www.sanayi.gov.tr